

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMO NARIŲ E. SABUČIO, K. VILKAUSKO, T. BIČIŪNO, V. TARGAMADZĖS, V. KANOPOS IR L.
JONAIČIO 2021 M. BALANDŽIO 16 D. PASIŪLYMO DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PRIDĖTINĖS
VERTĖS MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-751 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIII P-4714(2) PROJEKTO
(TAP NR. 21-712) (TAIS NR. 21-25216(2))**

2021-06-08 Nr. NV-1291

Vilnius

Projekto rengėjas: Finansų ministerija.

Projekto tikslas: nepritarti Seimo narių E. Sabučio, K. Vilkausko, T. Bičiūno, V. Targamadzės, V. Kanopos ir L. Jonaičio pasiūlymui lengvatinį PVM tarifą taikyti ir būtiniausiems maisto produktams.

Dabartinė situacija: Seimo narių pasiūlyme, siekiant sumažinti maisto produktų kainas bei paskatinti Lietuvos smulkiuosius gamintojus ir siekiant skatinti augintojus bei didinti produkcijos konkurencingumą, siūloma taikyti lengvatinį 9 proc. PVM tarifą:

- būtiniausių maisto produktų krepšeliui, kuris sudaromas sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;
- ekologiškiems ir pagal nacionalinę žemės ūkio bei maisto kokybės sistemą pagamintiems produktams.

Projekto esmė: siūloma nepritarti Seimo narių pasiūlymui, nes:

- Konstitucinis Teismas ne kartą konstatavo, kad esminiai mokesčio elementai turi būti nustatomi įstatymu, todėl konkrečių maisto produktų, kurie būtų apmokestinami taikant lengvatinį PVM tarifą, sąrašas negali būti pateiktas įstatymo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose. Sudarant tokį sąrašą, turi būti aišku, pagal kokius kriterijus maisto produktai priskiriami būtiniausiems maisto produktams;
- Biudžetas per metus galėtų netekti iki 326 mln. eurų pajamų iš PVM, iš jų dėl PVM lengvatų taikymo ekologiškiems ir pagal nacionalinę žemės ūkio bei maisto kokybės sistemą pagamintiems produktams valstybės biudžeto netekimai sudarytų apie 3,4 mln. eurų per metus;
- Gali būti nepasiektas pasiūlyme nurodytas tikslas – sumažinti maisto produktų kainas ir taip paskatinti tų produktų vartojimą, nes praktika rodo, kad prekės ir paslaugos, kurioms taikomas sumažintas PVM tarifas, iš esmės nepinga.

Detaliai nepritarimo priežastys nurodytos nutarimo projekte.

Derinimas: Žemės ūkio ministerija nepritaria Nutarimo projektui ir siūlo svarstyti galimybę nustatyti lengvatinį 9 proc. PVM tarifą šiems būtiniausiems maisto produktams: duonai, kvietiniams miltams, bulvėms, morkoms, kopūstams, burokėliams, svogūnams, česnakams, pomidorams, agurkams, pienui, kefyrai, grietinei, varškei, sviestui, šviežiai kiaulienai ir paukštienai, kiaušiniams, obuoliams. Nesant galimybės taikyti PVM lengvatą visiems produktams, siūlo įvertinti galimybę pritarti Seimo narių siūlymui PVM lengvatą taikyti ekologiškiems ir pagal nacionalinę žemės ūkio bei maisto kokybės sistemą pagamintiems produktams.

Sveikatos apsaugos ministerija siūlo mažinti PVM tarifą tiems maisto produktams, kurie atitinka tarptautinius „Rakto skylutės“ kriterijus.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė projektui pastabų ir siūlymų neturi.

Projektas svarstytas 2021 m. birželio 8 d. tarpinstituciniame pasitarime, papildomų pastabų pasitarimo metu neišsakyta.

Atitikimas Vyriausybės programai: projektas tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada: Finansų ministerija pažymi, kad Europos Sąjungoje nėra vienodos praktikos produktams nustatant PVM lengvatas – kiekviena valstybė narė nustato PVM tarifus, atsižvelgdama į tokių PVM lengvatų nustatymo poveikį savo valstybės biudžeto pajamoms, valstybės finansines galimybes, priimtus įsipareigojimus ir kitas galimas pasekmes.

Sveikatos apsaugos ministerija siūlo mažinti PVM tarifą tiems maisto produktams, kurie atitinka tarptautinius „Rakto skylutės“ kriterijus. Tačiau pažymėtina, kad šiuo metu „Rakto skylutės“ kriterijus atitinka daugiau nei 700 produktų ir sąrašas gali būti plečiamas produktais, kurie atitinka sveikatos apsaugos ministro įsakymu patvirtintus kriterijus, pavyzdžiui, Skandinavijos rinkoje tokių produktų yra virš dešimt tūkstančių pavadinimų.

Siūloma projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.

Ekonomikos politikos grupės patarėjas

Tautvydas Brazdžiūnas

Tautvydas Brazdžiūnas, tel. +37070663807, el. p. tautvydas.brazdziunas@lr.lt